

MUGARIK GABE

Organización No Gubernamental de Cooperación
para un Desarrollo Humano, Equitativo y Sostenible
Declarada de Utilidad Pública

txostena

MUGARIK GABE

Aurkezpena

Urte hau oso gogorra izan da gure hurbileko eta gure lankide diren hainbat herraldetako jendearentzat. Izan ere, krisiaren eragina globala izan da.

Ekonomikoaz gain, krisi hau ekologikoa ere bada eta, azken finean, egun nagusi den sistema kapitalistaren eta patriarkalaren baloreen krisia ere bai. Zenbaiten diru-goseak eragindako krisia den arren, guztion artean ordaintzea nahi dute orain.

Egoerari aurre egiteko, gobernuek milaka milioi eman dizkiete bankuei; alabaina, ez omen dute dirurik gosez bizi diren milioika lagun salbatzeko, 2015. urterako finkatu zituzten helburuen artean. Egoera are eta larriagoa da orain, gizarte-arloko eta elkarlanerako dirua murriztu egin duten honetan.

Gizonen eta emakumeen artean desberdintasun izugarriak finkatzen dituen sistema patriarkal horrek eta diru pilatzen duen sistema kapitalista honek ez du kontuan hartzen non gauden (planeta mugatu batean), ezta norantz goazen ere (natura-baliabideen amaiera).

Mugak hartzen hasi behar dugu: mugak soldatetan, kontsumoan eta hazkuntza ekonomikoan, mundu mugatu honetan, ezinezkoa baita mugarik gabeko hazkuntzarik.

Duela 20 urte hasi ginen kontakizun hau erabiltzen: **Ipuina ote?** Kontakizun horren helburua bide okerretik goazela ohartaraztea da, gutxieneko batzuk bermatuz guztiok zoriontsu bizi nahi badugu behintzat. Izan ere, diruak ez du zoriontasunik bermatzen.

Ipuina ote?

Sparreko industria-gizon aberats bat asaldatu egin zen hegoko arrantzale bat ikusi zuenean, patxada osoz bere txalupan etzanda, pipa erretzen.

Sparra: Zergatik ez zara arrantza egitera joan?

Hegoa: Nahikoa arrantzatu dudalako gaurkoz.

Sparra: Eta zergatik ez duzu behar duzuna baino gehiago arrantzatzen?

Hegoa: Eta zer egin behar dut horrekin?

Sparra: Diru gehiago irabaziko zenuke.

Horrela motorra jarriko zenioke zure txalupari, ur sakonago batzuetara joan eta arrain gehiago harrapatuko zenituzke.

Horrela nahikoa diru irabaziko duzu

nylonezko sare gehiago erosteko,

eta arrain gehiago eta diru gehiago lortuko zenuke.

Laster bi txalupa erosteko adina diru irabaziko zenuke... eta benetako ontzidi bat osatuko zenuke: aberatsa izango zinateke, ni bezala.

Hegoa: Eta zer egingo nuke orduan?

Sparra: esertzeko eta bizitzaz gozatzeko aukera izango zenuke.

Hegoa: Eta zer egiten ari naiz, bada, oraintxe bertan?

Hausnarketa-prozesua

*"Ez dut sen onekoa den ia ezer ezagutzen.
Sen onekotzat hartzen den gauza bakaitza zenbaitek haren alde
egindako esfortzuen eta borroken emaitza da"*

Amelia Valcárcel

2009. urtean zehar esfortzu handiak egin ditugu azken 3 urteotan egindako lana berrikusteko eta berriz ebaluatzeko, baita nazioarte mailan egungo egoera zein den aztertzeko ere; horren guztiaren helburua gure jarduera hobetzea da, gizartea eraldatzeko eta gizarte-justizia areagotzeko.

2007 – 2010 epealdirako gure egitasmo estrategikoak hainbat erronka ekarri zizkigun, eta haietako asko bultzatzen ari gara dagoeneko. Datozen urteetan zehar "kanpora begira" garatu nahi ditugun gaien eta moduen inguruko hausnarketa izan da erronka horietako bat (gure egungo egitasmoaren lehen helburua: funtsezko politikak definitzea).

Etorkizunerako ikuspegiak

Aspalditik utzi dugu argi garapen ekonomikoa ez dela, gure ustez, guztiontzako justiziaren eragile nagusia. Hala eta guztiz ere, inguruko erakunde ugari garapen ekonomikoa ("Iparrekoa") aipatzen dute erreferentziazko eredu gisa; eredu hori, ordea, mendebaldeko zibilizazioak berezkoak dituen interesekin, baloreekin eta ikuspegiekin lotuta dago, eta erabat baztertzeko dituzte gizarte eta kultura aniztasuna.

Garapen ekonomikoaren eredu hori ez da batere iraunkorra, eta erabat suntsitzen ari da planetako natura-baliabide guztiak; halaber, arazo larriak sortzen ari da mundu guztian, bai ingurumenari dagokionez, bai lurrari dagokionez.

Zalantzan jartzen dugu ez soilik garapen-kontzeptua, gizarte guztietan aplikatu daitekeen eredu unibertsal baten definizioa baizik (mendebaldekoa). Gure ikuspegiak aniztasuna eta haren hedapena agerian uztea nahi dugu.

Mugarik Gabe erakundearen erabili nahi dugun ikuspegi berriak argi ikusten du munduan badirela hainbat arazo, eta haiek lotura estua dutela elkarren artean. Arazo horien ondorioak leku batean eta bestean berdinak ez diren arren, neurri batean giza ongizatea mugatu edo oztopatu egiten dutela uste dugu. Alde horretatik, "garapen okerraren" kontzeptua jarri dugu mahai gainean, eta haren sorburuen eta zergatien azterketa sakona da gure abiapuntua.

Definizio berriak, besteak beste, dimentsio anitzeko eta, batez ere, diziplina anitzeko izaera izan beharko luke, ikuspegi ekonomiko soilaz haratago. Giza garapena proposatzen dugu, Giza Eskubideen ikuspegitik (banakakoa eta taldekoa) abiatuz;

2007-2010 epealdirako egitasmo estrategikoaren ebaluazioa eta eguneraketa

Testuinguru nazionalari eta nazioarteko testuinguruari buruzko eztabaidak 2008

Proposamenak eta hausnarketak 2008

Barne- eta kanpo-helburuen definizioa 2009

Tresnei, metodoei eta eragileei buruzko hausnarketa eta ekarpenak 2009

2010 – 2015 epealdirako egungo egitasmo estrategikoa

gizonen eta emakumeen arteko ekitatearen azterketa (lehentasuneko eta ezinbestekoa) eta baliabideen nahiz biziaren iraunkortasuna dira proposamen horren oinarri nagusiak, gure planetak irautea nahi badugu. Azken finean, bidezko giza garapen iraunkorraren aldeko apustua egin nahi dugu.

Illo horri jarraituz, berriz definitu behar dugu bizitza, harremanak, ekonomia solidarioa eta emakumeak gizartean izan behar duen eginkizuna, "ondo bizitzeko" eta "gutxiagorekin hobeto bizi ahal izateko" aukera aldarrikatuz. Txikiagotze ekonomikoa aldarrikatu nahi dugu oraingoan, alderdi hauek hartzen dituen:

- Oinarri berriak hausnartzea
- Oinarri horiek erreferentzia unibertsalean (baloreak eta mugak) bilatzea, inposatutako zenbait balore eta "unibertsaltasun" kolokan jarritz.
- Dimentsio anitzeko alderdiak berrikuste: ekitatea, ekonomia, generoa, ekologia, identitateak...
- Kulturaren erabateko aldaketa, harremanetarako denbora gehiago, kalitatezko eta gozatzeko denbora.
- Bizitzeko eskubidea, izate hutsagatik.
- Eskubideetan oinarrituz lan egitea, ez beharretan oinarrituz (garrantzitsuena behar horiek asetzea da)
- Ez gehiago ekoiztea, hobeto bizitzea baizik

- Hobeto bizitzea mugak jarrita, beste pertsonentzako aukerak zabalduz.
- Elkartasun sinkronikoa eta diakronikoa, Herri guztiekiko eta etorkizuneko belaunaldiekiko elkartasuna.
- Erabili eta botatzeko eta diren ekoizpenak.
- Hainbat azpiegituren murrizketa.
- Enpleguaren banaketa, lan-eskubideak eta gizarte-klausula globala.
- Tokikotasuna eta elikadura-subiranotasuna berreskuratzea, baita tokikotasunaren eta globaltasunaren arteko lotura ere.

Horrek guztiak EAEn, Estatuan eta Europan dugun ereduaz zalantzan jartzera garamatza, gure inguruan aldaketa globalaren ikuspegi batetik lan eginez.

- **BERRIZ PENTSATU ETA EBALUATU** (lankidetzaz vs laguntza, prozesuak vs proiektuak, sentsibilizazioa vs hezkuntza, etab.).
- **TESTUINGURU BERRIAK BILATU** (errealitatearen kontzeptualizatzeko gure moduak aldatzea, pobrezia eta gabeziaren gizarte-erakuntza agerian utziz, bai lparrean, bai Hegoan, etab.).
- **BERREGITURATU** (egitura ekonomikoak eta ekoizpen-egiturak baloreen aldaketara egokitzea).
- **BIRKOKATU** (ekoizpena eta kontsumoa tokiko eskalan funtsatzea).
- **BIRBANATU** (pertsona guztiei natura-baliabideak eta aberastasunak eskuratzeko aukera eman).
- **MURRIZTU** (kontsumoa biosferaren kargagaitasunera mugatzea).
- **BERRERABILI** (kontsumismoaren aurka, ondasun iraunkorrak bultzatu eta haien konpondu eta zaindu).
- **BIRZIKLATU** (gure jardueretan).

Giltza batzuk

Egitasmoaren definizioan funtsezkoak izan diren zenbait alderdi izan ditugu; alderdi horiek egitasmoaren atal guztietan agertzen dira.

Kanpo-helburuen definizioan eta egungo gizartearen azterketan (patriarkala, kapitalista eta neoliberal, emakumeekin eta munduko gainerako herrialdeekin bidegabea) bi helburu nagusi definitu ditugu. Oso garrantzitsua da gure lanak osagai propositibo bat izatea. Ezin gara egungo gizartearen **SALAKETA** hutsean geratu, eta esfortzua egin behar dugu gure egungo bizimoduaren **ALTERNATIBA** izan daitezkeen ekimenak biltzeko, proposatzeko eta bultzatzeko, munduan desberdintasun eta bidegabekeria handiak eragiten dituelako.

Lanerako ardatzen definizioari dagokionez, funtsezko hiru ardatz aipatu nahi ditugu. Datozen 5 urteotako apustuak/lehentasunak definitzeko garrantzia azpimarratu nahi dugu, hiru gai hauekin lotutako proposamenak bilduko dituztenak: **GENERO-INDARKERIA**, egungo **KRISI** kapitalista, eta ingurumenaren babesa, ezinbestekoa baita biziak irauteko, **ELIKADURA-SUBIRANOTASUNERAKO** eskubidea oinarri hartuta.

Aurreko egitasmoan bezalaxe, orain bultzatzen ari garen guztietan kontuan hartu dugu beharrezkoa zaigula **BARNE-helburu batzuk** ere finkatzea: hau da, barne-prestakuntza sustatzea eta gure jendea zaintzea eta haien lan-baldintzak hobetzea. Barne-helburu horiek betetzea ezinbestekoa da gure Kanpo-helburuak behar bezala bete ahal izateko.

Sare-lanaren, elkarlanaren eta gizarte-mugimenduekiko koordinazioaren aldeko apustua ere funtsezkotzat hartu dugu hezkuntza alorrean eta politika-eraginaren alorrean egindako lana areagotzeko, baita nazioarteko elkarlanean sakontzeko ere, eskualde-sareei eta nazioarteko sareei lehentasuna emanez. Bereziki azpimarratuko dugu mugimendu indigenen, feministen eta nekazarien partaidetza eta haiekiko elkarlana.

Krisia eta gure barne-antolakuntza

2009. urtean zehar, lan-arloko gure akordioak berrikusteko eta eguneratzeko aukera izan genuen. Garrantzitsuak iruditzen zaizkigun alderdietan hobekuntzak egiten eta gerora begira gure sinesmenak desitxura ditzaketen alderdiak mugatzen saiatu ginen.

Mugarik Gaben uste dugu bereizi egin behar direla lana eta enplegua. Jakin badakigu gaur egun ezinbestekoa dela soldatapeko enplegua sortzea. Alabaina, badakigu izan badirela soldatarik gabeko hainbat eta hainbat lan (etxeko lanaren bidez bizia eusten dioten emakumeak, bolondresak...), eta haiek ez dira BPGari buruzko estatistiketan agertzen.

Enpleguaren kontzeptua oso argi dago guretzat. Enpleguari gehiegizko balioa ematen zaio, eta pertsonen duintasuna hilaren azkenean kobratzen duen diru-kopuruarekin lotzen da. Egungo gizartean, enplegurik gabeko bizitzak ez du ia baliorik.

Hona hemen bultzatu beharko liratekeen lehen neurriak:

- Enpleguen banaketa
- Asteko lanorduen murrizketa
- Gutxieneko soldataren gorakada
- Gehienezko soldatarekiko konpromisoa

Soldatez mintzo garenean, inork ez du nahi berea ukitzerik, ez bada behintzat hura handitzeko: hori mundu guztiari gertatzen zaio. Gure nominari erreparatzen diogunean, geure burua gutxiago dutenekin edo gehiago dutenekin konpara dezakegu eta, horren arabera, zoriotsu edo zoritxarreko sentituko gara. Konparazio hori egiten dugunean balore jakin batzuk aplikatzen ditugu oharkabea, eta balore horiek izugarriko eragina dute gure bizitzan. Hau da, emaitzak oso desberdinak izan daitezke nor bere burua batzuekin edo besteekin alderatuz gero.

Geure soldatak berrikustean, ohartu ginen ez garela gehien kobratzen dugunak baina, krisi-egoera honetan (ez soilik finantza-lorreen, iraunkortasunaren eta milaka pertsonen iraupenaren alorrean ere bai), ezin gara argumentu horretaz baliatu gure soldatari mugarik ez jartzeko. Zerbait erretzen harrapatutako piromano batek ezin diezaiokete esan epaileari lagunaren pospoloa berea baino handiagoa zela.

Pertsona guztien giza garapenaren alde diharduen erakunde bateko kide izateko, ezinbestekoa da ondo ulertzeta non zauden, nor zaren eta egiten duzuna zergatik egiten duzun. Tamalgarria deritzogu geure buruz aberatsagoak diren pertsonekin konparatzea. Berdintasunean oinarritutako mundua dugu amets. Zergatik ez dugu geure burua konparatzen langabezian dauden 4 milioi lagunekin edo lanbide arteko gutxieneko soldata -700 eurotik behera- kobratzen dutenekin?

Hala egingo bagenu, erakundeetatik hasita, zorioneko sentituko ginateteke, baita pribilegiadun ere. Horrez gain, ohartuko ginateteke

hainbat eta hainbat pertsonak ez dutela aukerarik guk ditugun bizi-baldintzekin bizitzeko.

Mugarik Gaben beti izan ditugu soldata neurritsuak baina, orain arte, ez genuen inoiz mugarik jarri. Benetan garrantzitsua, ordea, ez da soldataren igoera mugatzea, gure soldata gurekin lanean diharduten pertsonentzat eta herrialde honetako biztanle guztientzat erreferentzia izatea baizik. Hori dela eta, erabaki dugu gure baremoa lanbide arteko gutxieneko soldata izatea.

Beti uste izan dugu norbaiti zerbait sinestarazteko bidea zerbait hori frogatzea dela: eta guk sinesten dugu erakundearen barrura ere aplikatzea baino bide zuzenagorik ez dagoela.

Egunero borroka egin behar dugu gure ekintzen eta gure sinesmenen arteko koherentzia lortzeko, eta oso zaila izaten da askotan. Alabaina, koherentzia hori (kanpora nahiz barrura begira) mahai gainean jartzeko aukera ematen digun erakunde batean jarduteko pribilegioa dugu, pertsonen duintasuna zapaltzen duten arka ari diren beste erakunde eta elkarteekin batera. Hori dela eta, erabaki dugu gure soldatak ezin duela gaitzitu lanbide arteko gutxieneko soldata halako kopuru jakin bat.

Gure lanak berezko balioa duela sinesten dugulako hartu ahal izan dugu erabaki hori, egiten dugun horretan sinesten dugulako.

El Salvador

Nazioarteko lankidetzak emakume antolatuekin

FMLN alderdiaren garaipena izan da 2009. urteko gertaera nagusia. Urtarrilean diputazioetarako egindako hauteskundeetan talde horrek gainditu egin zituen ARENA taldearen aldeko bozakar, eta diputatu gehiago lortu zituen. Udal Kontseiluei dagokienez, FMLN alderdiak 2006an baino 38 alkatetza gehiago irabazi zituen, San Salvadorko alkatetza galdu zuen arren. Ospakizunik handiena martxoaren 15ekoa izan zen, FMLNk presidente-hauteskundeak irabazi zituenean (bozen % 51.32). Mugarik Gabe erakundeak, beste GGKE eta gizarte-mugimendu batzuekin batera, nazioarteko behatzaile gisa jardun zuen hauteskunde haietan. Hauteskunde Auzitegi Gorenaren arabera, hauteskunde haietako ezaugarri nagusiak partaidetza altua, gardentasuna eta irregulartasunik eza izan ziren. Hauteskunde-kanpainen, ordea, "bi aurkari politikoen arteko lehia-desoreka nabarmena" izan zen ezaugarri nagusia, Europar Batasuneko Hauteskunde Behaketarako Misioaren arabera.

17 urtez eskuineko gobernua agintean egon ondoren (bake-akordioak sinatu ondoren), herritarrek sakoneko eraldaketan beharra aldarrikatu zuten; izan ere, agintaldi hartan areagotu egin ziren herrialdeko desberdintasunak eta pobrezia. Ekainean, Mauricio Funes eta Salvador Sánchez Cerén gobernuko presidente eta presidenteorde izendatu zituzten, eta talde exekutiboa ere osatu zen (emakumeen gutxieneko partaidetzarekin). Bi dira gobernu berri honen kudeaketa bereizten duten gaiak: bata, botere legegilean eta judizialean eskuina dela nagusi eta, bestea, gobernu berriaren kudeaketa askoz ere konplexuagoa dela (FMLN alderdia eta Mauricio Funes, alderdiarekiko independentzia defendatzen duena eta Mauricioren Adiskideak).

Horrekin guztiarekin batera, ezin dugu alde batera utzi mundu-mailan nagusi den krisia; izan ere, El Salvadorren kasuan, krisiaren eragina are eta latzagoa da, herrialde horrek mendekotasun handia baitu AEBrekiko. Egoera hori ARENA alderdiaren kudeaketaren ondorio zuzena da, eta hainbat ondorio ditu: hala

nola oinarrizko saskiaren prezioaren igoera, diru-bidalketen murrizketa eta ekoizpen nazionalaren beherakada. Egoera horrek herritar behartsuenengan dituen ondorioak arintzeko, gobernuak "krisiaren aurkako plan globala" jarri du abian, oinarrizko zerbitzuak eta azpiegitura eraikiz enplegu-mailari eusteko helburuarekin..

Emakumeen errealitateari erreparatuz eta haiek gobernuaren lehen 100 egunei buruzko egindako balorazioa aztertuz, hauxe da azpimarratu duten alderdirik positiboena: delinkuentziak eta ustelkeriak behera egin duela. Alabaina, emakumeen aurkako berariazko indarkeriaren aurrean erantzunik eza ere azpimarratu dute. Halaber, erantzunik gabe daude oraindik emakumeentzat estrategikoak diren beste zenbait gai: adibidez, abortua edo estatuaren behar-beharrezko laiotasuna.

Urtea 100 hildako baino gehiagorekin amaitu genuen El Salvadorren, jasandako Ida urakanaren ondorioz: ezbehar hark agerian utzi zuen herrialdeko zenbait talde elkarte eta, bereziki, emakume kinka larrian bizi direla. Horrekin batera, ordea, argi eta garbi geratu zen zenbateko antolakuntza-gaitasuna duten emakumeek, elkarteek eta GGKEek, baita zeinen handia den ere nazioarteko elkartasuna.

Herrialde honek alternantzia baten beharra zuen ezinbestean, eta lortu egin du azkenean. Hauteskunde-partaidetza lehen estrategia politikoa zen, baina orain beharrezkoa da ziurtatzea bete egiten direla gizarteko zenbait taldek adostutako akordioak. Herrialdeko gizarte-mugimenduek eragin politikoa izaten jarraitu beharko dute estatuaren aurrean; horrez gain, ezinbestekoa da mugimendu eta elkarte horiek guztiak proposamenak egiten jarraitzea, gobernuak kontraesan bezala betetako jarrerak agertzen dituen honetan. Izan ere, aldaketa-diskurtsoa adierazi arren, ARENA alderdiaren gobernuak gauzak bere horretan mantentzeko neurriak hartzen ditu gaur egun (megaproiektuak, EBrekin Elkartze Askerako Akordioak...), egungo eredu ekonomikoari eta sozialari inolako kritikarik egin gabe.

Mugarik Gaberen lana El Salvadorren

Mugarik Gabek El Salvadorren duen lanarekin jarraitzen du, Las Dignasen bidez mugimendu feminista indartzen.

2009an, Mugarik Gabek eutsi egin dio herrialdearen mugimendu feministak indartzeko apustuari, Las Dignas erakundearen, Prudencia Ayala Bilgune Feministaren eta, zehazki, emakume gazteen bidez. Horrez gain, emakumeen aurkako indarkeriarik ezaren Nazioarteko Egunarekin batera, Las Dignas erakundeak América Romualdoren bisita izan genuen azaroan, hainbat erakunderi eta komunikabideri Las Dignas erakundearen eta herriko egoeraren berri emateko.

NiKaraagua

Nazioarteko lankidetzak emakume antolatuekin

Nikaraguako testuinguru politikoan, gizarte zibilaren gehiengoa kontra izan arren, Daniel Ortegak lortu egin du biztanleriaren ehuneko garrantzitsu baten sostengua eta babesa. Nazioarteko Moneta Funtsak aurkeztutako aldeko txostenak eta Ekitate Fiskalerako Legean bultzatutako erreformek zilegitasuna gehitu diote Ortegaren proiektu ekonomikoari; erreforma horiek finantza-atzerapen ekar dezaketen arren – jatorrizko proiektuan baino diru gutxiago jasoko du eta atzeragarria eta ekitaterik gabea izaten jarraituko du-, ez dute ondorio berbera ekarriko arlo politikoan. Izan ere, Daniel Ortegak elkarriketaren aldeko buruzagi malguaren irudia saldu du herrialdeko botere ekonomikoen aurrean.

Hala ere, 2009. urtea gizarte zibilaren urtea izan da, zalantzarik gabe. Azaroan, gobernuaren eta boterean diren alderdien aldeik hainbat jazarpen eta eraso jasan arren, Managuako erdigunea hartu zuten herrialde guztiko oposizioko taldeek, eta askotariko ideiaz eta jatorriz osatutako oposizioa utzi zuten agerian. 2008ko hauteskunde-iruzurraren irakurketa eta Ortegaren berrautaketa ahalbidetu zuten ebazpen judiziala izan ziren aipatutako martxaren eragile nagusiak.

Presidente hautatu zutenetik, Ortegaren gobernuak gizarte zibilaren ekintza guztiak kontrolatu nahi izan ditu, batez ere boterearen fiskalizazioaren eta kudeaketa publikoaren arloan gogor lan egiten dutenen artean. 2008. urtean, presio handia egin zuten herrialdeko emakume mugimenduen eta zenbait GGKEen aurka, funtsik gabeko diru-zuriketen salaketak aitzakia

hartua. Aurten, Nikaraguan diharduten kanpoko GGKEentzako prozedura administratiboan eskuliburua sortu du gobernuak, eta inolako jarduera politikorik ez egitera derrigortu dituzte. Horrez gain, laguntza izaera juridikoa duten erakundeei soilik emateko agindua eman du gobernuak, helburu jakin batekin: talde eta erakunde guztiak (gizarte-mugimenduak, bereziki) lege-esparru jakin baten barruan sartzea, haiengan administrazio-eta lege-arloko presioa egin ahal izateko.

Mugarik Gaberen lana Nikaraguan

Jabekuntza politiko-ideologikorako prozesuak garatu dituzten emakumeen lidergotza sustatu eta inzidentzia hobetzeko borrokatzen dugu.

Testuinguru horretan landa-eremuko emakumeen erakundeekin batera lan egiten jarraitzen dugu, laguntzeko apustuari eusten diogu, emakumeek banakako nahiz taldeko mailan jasaten duten diskriminazioa gainditzeko lanean dihardutelako.

Xochitl Acatl emakumeen zentroko (Malpaisillo) programa bultzatzen jarraitzen dugu; bereziki nabarmendu nahi dugu 2009an emakumeen ekoizpen-, antolakuntza- hezkuntza- eta politika-gaitasunak areagotzeko programei emandako laguntza.

Halaber, Leongo **CMR (land-eremuko emakumeen batzordea)** taldearekiko elkarlana ere azpimarratu nahi dugu, hezkuntza formalean eta ez-formalean bultzatutako proiektuetan, betiere genero-prestakuntza oinarri hartuta.

Azkenik, Masayako **Axayacatl eta Axayaclat madre tierra** elkarteak ere aipatu nahi ditugu, bukatu baitugu dagoeneko haiekin egindako lehen proiektua. Dagoeneko ari gara etorkizunean elkarrekin egin ditzakegun bideak aztertzen.

Kuba

Nazioarteko lankidetzak: Kuba

Kuba oraindik ez da erabat suspertu 2008. urte bukaeran izandako urakan handi haietatik; hori gutxi ez, eta planetako krisi sistemikoak krisi ekonomiko sakona eragin du uhartean. Turismoarekin lotutako diru-sarreraren jaitsiera ere egoera horren beste arrazoietako bat izan da; izan ere, turista gutxiago joaten da uhartera, eta haietako bakoitzak per capita egindako gastua ere asko jaitsi da, aurreko urteekiko. Esportazioen jaitsierak eta dibisen sarreraren gutxitzeak ia likideziaz gabe utzi du Kubako Banku Zentrala. Horrekin batera, dibisarik ezak mugatu egiten ditu inportazioak. Alde horretatik, lehentasuna ematen zaio elikagaien inportazioari, eta herrialdea bestelako sargairik (eraikuntza-materiala, teknologia, informatika, bulego-materiala) gabe geratzen ari da.

Krisiaren ondorioz, gizarte-gastua ere murrizten ari da, eta jubilatzeke adina pixkanaka bost urtez luzatuko dela adierazten hasi dira dagoeneko: hala, emakumeen kasuan, 55 urtetik 60 igaroko dira eta gizonen kasuan, berriz, 60tik 65era. Halaber, lehendik ere murriztuta zegoen hornikuntza-txartela desagertzera iris daitekeela ere hasi dira esaten, eta horrek elikadura-krisi larria ekar lezake uhartera.

Bada Kuban kritikoa izaten jarraitzen duen beste alderdi bat: etxebizitza, hain zuzen ere. Arazo hori bereziki nabarmena da hiriburuan eta landa-herririk txikienetan. Horrez gain, AEBk ezarritako blokeoaren ondorioz, oinarritzko sendagaiak falta dira Habanako edo probintzietako hiriburuetatik ospitaletan.

Bestalde, ministerioen funtzioak aldatzen ari dira, eta horrek eragin zuzena du hauen egungo funtzionamenduan: hala, MINCEX berria sortu da, Merkataritza Ministerioa eta Kanpo Inbertisioetarako eta Elkarlan Ekonomikorako Ministerioak bat egin ondoren. Azukrearen Ministerioan (MINAZ) eta Nekazaritza Ministerioan (MINAGRI) ere aldaketak aplikatzen ari dira. Ikusi egin behar da norantz eramango gaituen egoera honek guztiak; oraingoz, behintzat, aldaketek burokrasia handia ekarri dute, baita prozesu berri ugari ere. Horren guztiaren ondorioz, atzerapen handiak sortzen ari dira Kuban ekintzak eta proiektuan abian jartzeko beharrezkoak diren ministerio-izapide guztietan.

Zailtasunak zailtasun, zenbait alderdi positibo ere hautematen dira:

Batetik, garraioa hobetu egin da, Habana bereziki; landa-eremuetan, ordea, egoera ez da gehiegi hobetu eta, beraz, bertako biztanleek arazo handiak dituzte oraindik etxetik lanera edo hirira joateko.

Halaber, esne-hornikuntza eta esnearen kalitatea ere hobetu egin da, eta nekazaritza – eta abeltzaintza-produktuak ere dibertsifikatu egin dira. Kalkuluen arabera, Kubak aurrerapauso nabarmenak eman ditu elikadura-subiranotasunaren arloan eta, gaur egun, kontsumitzen dituen elikagaien % 30 ekoizteko gai da. Joera positiboa den arren, argi dago bide luzea egin behar dela oraindik. Alabaina, autohornikuntza-gaitasuna txikia bada ere, bertan ekoizitako produktuaren % 95 erabat ekologikoa da. Horrez gain, zonalde batean ekoizitako produktuak bertan kontsumitzeko joera zabaltzen ari da; ekologikoagoa eta eraginkorragoa izateaz gain, joera horrek murriztu egiten ditu nabarmen garraio- eta pilaketa-gastuak.

Bestalde, Estatuak dekretu bat sinatu du lurrak doako usufruktuan emateko, landutako lurrak zabaltzeko eta, ondorioz, elikadura-subiranotasuna bultzatzeko. Garai batean, lur horiek Estatuarenak ziren baina, bitarteko ezagatik, erabat utzita zeuden, eta ez ziren ezertarako erabiltzen. Latifundismoaren arriskua ekiditeko eta lurrak zuzen banatzeko, lursail bakoitzak 40 ha izango ditu gehienez, eta 100.000 lagun izango dira neurri horren onuradun.

Azken urteotan, gainera, Estatuak prezio altuagoak ordaintzen dizkie nekazariari beren produktuak erosteko. Bi neurri horien ondorioz, hiriko biztanle batzuk landa-eremuetara itzultzen ari dira, eta Kubako landa-eremua duitasuna berreskuratzen ari da.

Azkenik, azken urteotan komunikabide nagusiek Kubaren aurkako komunikabide-kanpaina gogorra bultzatu izan dute, uharteari buruzko berri manipulatuak eta aldrebesak emanez. Horren guztiaren helburua gobernu boteretsuen interes politikoen eta ekonomikoen arabera aldaketak bultzatzea da. Kubarekiko elkartasuna adierazten duten taldeek eta erakundeek, ordea, Kubako iraultzaren eta bertako sistema sozialistaren ikuspegi alternatiboa ematen digute, betiere gogoraziz sistema hura barrutik aldatu behar diela, kanpoko esku-sartzerik gabe.

Mugarik Gaberen lana Kuban

ACPA eta ANAP aurrera daramaten lana elikadura subirotasunaren arloan oinarrituta dago

Mugarik Gabek, ditugun kideekin, hain zuzen, ACPA (Animalien Produkzioarako Elkarte Kubatarra) eta ANAP (Nekazal Txikien Elkarte Nazionala), azukre sektorearen birmoldaketaren lanean eta nekazariari orokorrean elikadura subirotasunean aurrerapausoetan laguntza mantentzen

dugu. Genero ikuspegiaren barneratzean etengabeko hobetze prozesuak bultzatzen jarraitzen ditugu bai kideetan eta baita beraien lanean ere. Honez gain, elkarte hauen eta Euskal Herriko nekazarien arteko agroekologiari buruzko trukaketako ekintzak planifikatu dira.

Kolonia

Nazioarteko lankidetzak emakume antolatuekin

2009. urtean, Kolonbian izan ziren Nazio Batuetako lau kontalari bereziek – exekuzio estrajudizialei, giza eskubideei, Herri Indigenei eta Justiziaren independentziari buruzko kontalariak- gogor salatu zituzten beren txostenetan herrialdean egiten diren giza eskubideen urraketa larriak.

Hala ere, kolonbiar gobernuak giza eskubideetan oinarritutako politika gisa aurkezten du behin eta berriz bere “segurtasun demokratikorako” politika. Politika horrek, ordea, giza eskubideen eta herritarren askatasunen urraketa gehiago eragin ditu, eskubide humanitarioaren funtsezko printzipioak alde batera uzten dituelako. Egoeran horren adibide asko eman daitezke: exekuzio estrajudizialak, parapolitika, telefono-entzunaldiak Justizia Auzitegian, informatzaileen sareak eta ordainsarien sistema.

Horrez gain, AEBk zazpi base militar ditu jarrita Kolonbian geostrategia gisa; base horiek mehatxu argia dira kolonbiar herritarrentzat eta herriaren subiranotasunarentzat.

Gatazka armatuaren barruan, lurralde indigenetan gertatzen dira oraindik tirabira nagusiak eragile armatuen gatazka-jardura guztietan. Horrekin batera, kolonizazio-modu berri batek bidea ireki die multinazionaleri eta megaproiektuei, armadak lurraldea militarizatu baino lehen.

Konstituzio Gorteak larrialdi-egoera aitortu du Herri Indigenentzat, eta Gobernuari eskatu dio larrialdiko neurriak har ditzatela Auto

004 delakoaren bidez: izan ere Gorteak 34 herri indigena identifikatu ditu desagertzeko arriskuan.

Minga delakoak herriek bide baketsuen bidez erresistentzia adierazteko modua dira: haiei esker, hitzak gero eta indar handiagoz egiten du aurrera, aitzindari ugari erailtzen dituzten arren.

Testuinguru horretan, kosmoikuspegi indigena eta bertako hizkuntzak bere egiten dituzten aitzindarien, irakasleen eta agintarien prestakuntza lehentasun izaten jarraitzen du, herriek iraun dezaten eta bertako gobernu gauza dadin. Gobernu Eskolak, Ama Lurraren Lizentziaturak eta Indigenen Kultura arteko Unibertsitate Autonomoak sustapen berriak bultzatzeko asmoa dute.

Lurralde indigenetan megaproiektuek eta meatze-emakidek aurrera egiten duten bitartean, OIA erakundeak (Antikokiako Erakunde Indigena) nazioarteko salaketa-kanpaina bat garatuko du leku sakratuak defendatzeko helburuz, baita aurretiko kontsulta-mekanismoak ere.

Mugarik Gaberen lana Kolonbian

CRIC eta OIAk beraien erakundeen barne prozesuak lantzeko genero berdintasunaren aldeko apustua egin dute

Gizonen eta emakumeen arteko ekitate-harremanak saretzeko erakunde egiten dituzten apustuek aurrerapauso garrantzitsuak emango dituzte datorren urtean: hala, CRIC delakoak (Cauca Eskualdeko Kontseilu Indigena) generoan

oinarritutako erakunde-diagnostiko bat eta generoari buruzko diplomatua jarriko ditu abian. OIAK, bere aldetik, jarraitu egingo du Genero Politikak bultzatzen.

Bolivia

Nazioarteko lankidetzak Herri Indigenekin

Arlo politikoari eta sozialari erreparatu, 2008. urtean bizi izan zuen Boliviak tentsiorik handiena. Gizarte-mugimendu eta herri indigena gehientsuen babesarekin 2006. urtean Evo Moralesek abian jarritako eraldaketa-prozesuak 2008an izan zituen une erabakigarri asko. Oligarkia blokeo- eta sabotaje-modu guztiez baliatu zen prozesua geldiarazteko. Estatu-kolpe bat ematen ere saiatu ziren irailean.

Aitzitik, 2009. urtea eraldaketa-prozesua berresteko urtea izan zen. Boliviak gizon-emakume gehienek argi ikusi zuten prozesuan aurrera egin behar dela sistema neoliberalaren eta kolonialaren egiturazko oinarriak aldatzeko; izan ere, historikoki bidegabatzat har daitekeen sistema hark bizitza politikotik, sozialetik eta ekonomikotik at utzi izan ditu herrialdeko biztanle gehientsuenak. Urte hasieran (urtarrilaren 25ean) konstituzio-erreferenduma egin zen, eta biztanleen % 61ek onartu egin zuen Estatuaren Konstituzio Politiko berri baterako proposamena. Urtebete luze iraun zuen prozesu horrek kontsulta-esfortzu izugarria ekarri zuen lehenengo aldiz, gizarteko maila guztietan. Handik hona,

Bolivia nazio anitzeko estatu gisa definitzen da: hau da, herrialdea osatzen duen 36 herri indigenak aitortzen ditu, eta guztiek bat egiteko borondatea agertu, nazio anitzeko egitura politiko batean.

Eta urtea beste gertakizun garrantzitsu batekin itxi da: abenduaren 6ko hauteskunde orokorrekin, hain zuzen. Hauteskunde horietan, Evo Moralesek irabazi zuen berriz, gehiengo absolutuz gainera. 2005. urtean haren hautagaitzak % 54ko babes historikoa lortu bazuen (tentsio handiak, oligarkiak gobernua ahultzeko egindako ahaleginak eta lehen gobernu-esperientziak izan zituen gabezia ugariak egonik ere), herritarrek berriz eman zioten konfiantza Moralesi, bozen % 64rekin. Izan ere, herritarren gehiengoak baiezkoa eman zion Moralesen gizarte-erlaketaren aldeko apustuari, baita guztion eskubideak kontuan hartzen dituen sistema berriaren aldeko apustuari ere.

Epealdi bat hasi da, luzea halabeharrez, prozesu berri honetan aurrera egiteko, gizarteko mugimendu guzti-guztiak (indigenak, nekazariak, hiritakoak) kontuan hartuta.

Mugarik Gaberen lana Bolivian

Mugarik Gabek eutsi egiten dio erakunde indigenekiko eta nekazariakiko konpromisoari, baita CEFREC eta CAIB erakundeekiko konpromisoari ere, haien beso teknikoak izaki.

Alde horretatik, pauso berriak eman dira Bertako Indigenen eta Nekazarien Komunikazio Sistema Nazionalaren alde: sistema horrek elkarren artean lotzen ditu azken urteotan sortuz joan diren komunikazio-zentro guztiak (irratia nahiz telebista). Horrekin batera, lehen urratsak eman dira Eskubideekin, Generoarekin eta Komunikazioarekin lotutako Aitzindaritzako Indigenarako Prestakuntza Eskola sortzeko. Elkarte indigenek kudeatutako komunikazio-tresnetan eta gizon-emakumeen prestakuntza politikoan aurrera egitea da egungo erronka nagusia.

Guatemala

Nazioarteko lankidetzak Herri Indigena eta emakume antolatuekin

2009. urtea itxaropen gutxirekin amaitu zen Guatemalan, testuinguru soziopolitikoari dagokionez: gizarte-mugimenduen errepresioa, egiturazko indarkeria, feminizidioaren jarraipena, pobrezia eta gosearen gorakada eta bermilitarizazioa dira egungo egoeraren protagonista nagusiak.

Botere-eskemak bere horretan dirau; armadak indarra irabazi du "bake soziala" sortzeko erakunde gisa, eta goraka egin du botere-taldeen protagonismoak (ez beti legezkoak). Horrez gain, nazioz haraindiko enpresak eta narkotrafikoak ere gero eta leku handiagoa dute Guatemalako errealitatean. Horrek guztiak izugarri oztopatzen du gizarte-mugimenduen lana eta eraldaketarako ahaleginak.

Herri-erakundeen agintariak mehatxuak jasotzea, eta haietako batzuk kartzelan sartu edo erail egiten dituzte gainera. Horrek guztiak mugatu egiten ditu erabat komunitateen ondasunen aldeko mobilizazioak. Hala eta guztiz ere, gora egin dute komunitate-kontsultak, nahiz eta Gobernuak emaitzei muzin egin. Izan ere, gobernuak jarraitu egiten du enpresa handien aldeko apustua egiten (enpresa hidroelektrikoak eta erregaien nahiz ikatzaren alorrekoak)

Bestalde, ordea, gizarte-borrokak bere horretan dirau, eta eskari berriak indartu egiten dira egunetik egunera. Sektoreen arteko artikulazioaren beharrak ere gora egin du, baita subjektu politiko gisa jardungo duten eragileen aitortza ere, beharrezko prozesuak bultzatze aldera.

Horrez gain, borroka-ziklo berri bat irekitzen hasi da, egiturazko aldaketak proposatuz eta antolakuntza- nahiz bizikidetzak-eredua sustraietatik aldatuz.

Mugarik Gaberen lana Guatemalan

Ildo horretatik, Mugarik Gabek jarraitu egiten du ASECSA, UK'U'XB'E, eta Sector de Mujeres erakundeen prozesuak bultzatzen.

Elkarte horiek bat egiten dute erabat Mugarik Gaberen lan-ildoekin eta, 2009. urtean zehar, hauexek izan dira gure jardura nagusiak:

Guatemalako ipar-ekialdeko komunitate-elkarteen gizon-emakumeen gaitasun politikoak eta metodologikoak indartzea, herritarren aldarrikapenak genero-ekitatean eta nortasunean oinarrituz.

Sector de Mujeres elkartearen posizionamendu politiko/ideologikoa indartzea, indarkeriaren, inpunitearen eta bidegabekeriaren aurka borroka egiteko, eredu ekonomiko bidezkoa eraikitze eta ezkerrean eta feminismoan oinarritutako proposamena bultzatzeko.

Mayab aitzindaritzak indartzea, aitzindariak prestatuz Mayab Izatea subjektu politiko gisa berreskuratzeko.

Zer egiten dugu atzerrian

2009. URTEAN ONARTUTAKO NAZIOARTEKO LANKIDETZARAKO PROIEKTUAK					
HERRIALDEA	SEKTOREA	TOKIKO BAZKIDEA	ERAKUNDEA	PROIEKTUA	TOTAL
Salvador	Emakumeen boteretzia, giza eskubideak	Las Dignas	EJ	Salvadorko emakumeak beren eskubideak indartzen eta hirtartasuna gauzatzen	1.050.390,19
Salvador	Emakumeen boteretzia.	Las Dignas	DFA	Emakumeen Antolakuntza Indartzea, Zacatecoluca udalerrian	100.000,00
Nikaragua	Emakumeen boteretzia. Ekonomia	Xochiltl Acatl	EJ	Landako herrietako pobrezia murrizketa eta emakumeen garapen ekonomikoa	514.463,88
Nikaragua	Emakumeen boteretzia. Osasuna	Xochiltl Acatl	Getxoko udala	Minbizi ginekologikoa duten emakumeen osasun integrala, Nikaraguako Larreynaga-Malpasilillo udalerrian	20.556,86
Nikaragua	Emakumeen boteretzia.	Xochiltl Acatl	AECID	Ekonomia-, antolakuntza-, ingurumen- eta gizarte-iraunkortasuna, genero-ekitatea oinarri hartuta, Larreynaga udalerrian.	400.000,00
Kuba	Elkadura-subiranotasuna	ANAP	EJ	Elkadura-subiranotasuna lortzeko laguntza, Songo-La Maya udalerria, II. atala	350.770,00
Kuba	Elkadura-subiranotasuna	ANAP	DFB	Genero-ekitatearen sustapena Camajuani udalerriko nekazari- eta kooperatiba-sektorean (Villa Clara), elkadura-subiranotasunean aurrera egiteko helburuarekin.	173.500,00
Kuba	Elkadura-subiranotasuna	ACPA	DFA	Nekazaritzaren udal-azpiegiturak indartzeko laguntza Aguada de Pasajeros udalerrian, nekazaritza- eta arrantza-ekoizpenaren dibertsifikazioa azpimarratuz	100.000,00
Guatemala	Hezkuntza. Partaidetza eta demokrazia	UKUXBE	EJ	Mayab ¹ prestakuntza-eskolaren indartzea	382.733,86
Guatemala	Partaidetza eta demokrazia	MG-SECTOR	BILBAOko udala	Elkarrizketa politikoaren sustapena Amerikako Erdialdearen aldeko nazioarteko elkarlanerako lan-esparruan	47.867,20
Guatemala	Emakumeen boteretzia	Sector de mujeres	DFG	Emakume-mugimenduen eta mugimendu feministen indartzea Guatemalan	142.522,00
Guatemala	Erakunde-indartzea	ASECSA	DFB	Komunitate-erakundeen metodologia- eta politika-gaitasunaren indartzea	171.800,00
Guatemala	Emakumeen boteretzia. Giza Eskubideak	UNAMG	Ayto. Irún	Guatemalako gatazka armatuen zehar sexu-indarkeria jasandako emakumeen aldeko Kontzientzia Epailategia	24.000,00
Bolivia	Hezkuntza, Parte-hartzea eta demokrazia. Giza Eskubideak	CEFREC	EJ	Eskubideekin, generoarekin eta komunikazioarekin lotutako aitzindarien prestakuntza integralerako eskola	457.461,99
Bolivia	Erakunde-indartzea	CEFREC- MG	DFG	Erakunde indigenen indartzea, giza eskubideen esparruan	132.088,00
Bolivia	Hezkuntza, Parte-hartzea eta demokrazia. Giza Eskubideak	CEFREC	BILBAOko udala	Ikus-entzunezko komunikazioarekin lotutako prestakuntza aurreratua Amazonas eskualdeko ekialdeko eta Bolivia Hegoaldeko emakume indigenentzat.	100.000,00
Kolonbia	Hezkuntza, Parte-hartzea eta demokrazia. Giza Eskubideak	OIA	EJ	Antiokiako herri indigenen autogobernurako gaitasunaren hazkuntza: gobernu- eta administrazio-eskolaren indartzea (II. fasea).	171.980,71
Kolonbia	Hezkuntza, Parte-hartzea eta demokrazia. Giza Eskubideak	CRIC	EJ	Bertako unibertsitatea sortuz: Caucaoko lurralde indigenen pedagogia-, ekonomia-, politika- eta administrazio-gaitasunaren indartzea, UAIIN delakoaren garapenaren bidez.	298.388,58
Kolonbia	Erakunde-indartzea. Emakumeen boteretzia	CRIC	DFB	Caucaoko gizon-emakume indigenen arteko harremanak landuz. Genero-diagnostikoa.	7.500,00
GUZTIRA					4.646.023,27

14

Zer egiten dugu gure inguruan

Hezkuntza

HEZKUNTZA, gizartearen eraldaketa kritikoak ahalbidetzen dituen prozesua.

Partekatzeko, eztabaidatzeko, hausnartzeko eta alternatibak proposatzeko guneak sortzeko ilusioak bultzatu egiten gaitu etengabe, arreta galdu gabe, datozen urteotan errealtateak partekatzen eta eraldaketak sortzen jarraitzeko gogo biziz.

2009. urtean zehar, Mugarik Gabek esfortzu itzela egin du datozen urteetarako apustuak eta ildo estrategikoak definitzeko. Testuinguru horretan, sentsibilizazio- eta hezkuntza-jarduerak guztiak orain arte egindako lanen jarraipena izan dira, baita gure etorkizunerako apustuen isla ere, hausnarketa- eta eraldaketa-eremu berriak irekitze aldera.

Mugarik Gabek partehartzean eta aniztasunean oinarritutako komunikazio baten aldeko apustua egin du, komunikabide nagusien logika patriarkalen eta kapitalisten aurrean. Apustu hori funtsezkoa izan da 2009. urtean zehar egindako lan guztian. CLACPI erakundearekin (Coordinadora latinoamericana de cine y comunicación de los Pueblos

Indígenas) elkarlan estuan jardun dugu, eta konpromiso sendoak bultzatu ditugu Latinoamerikako hainbat erakunde indigenekin eta emakume-talderekin. Horrek guztiak jarduera koherenteak gauzatzeko aukera eman digu, errealtate globalekiko ikuspegi integratua oinarri hartuta.

Aurten ere, martxoan Zinemari eta Lankidetzari buruzko Erakustaldia antolatu genuen martxoan. Herri Indigenen borroak eta aldarrikapenak eta emakume indigenek prozesu politiko berrien eraikuntzan duten eginkizuna izan ziren erakustaldiaren ardatz nagusiak. Hautatutako filmak eta gonbidatutako pertsonen hitzaldiak Irunen, Gasteizen, Donostian eta Bilbon egin ziren, eta 1.800 lagunek parte hartu zuten, guztira.

Halaber, urte guztian zehar, Gipuzkoako, Bizkaiko eta Arabako hainbat herritan ere antzeko erakustaldiak antolatu ziren. Talde-hausnarketarako gune izateaz gain, erakustaldi horiek balio erantsia dute Mugarik Gaberen ustez; izan ere, halako ekimenak ezinbestekoak dira tokiko gizarte-mugimenduekin eta sareekin elkarlana estutzeko konpromisoa gauzatzeko.

2009. urtean Gizarte Spotei buruzko Nazioarteko 2. Lehiaketa ("Zurevision-Socialvision") antolatu zen: lehiaketa horretan, gizarte-gaiei buruzko 40 spot aurkeztu ziren. Spot horien egileek euskal ikus-entzuleekin partekatu nahi izan zituzten beren ideiak eta mezuak.

Gasteizen ZENTZUZ KONTSUMITU proiektua bultzatzen jarraitzen dugu, Arabako Medicus Mundirekin, Paz y

MUGARIK GABE O.N.G.D.

ZINEMA ETA KOOPERAZIO EMANALDIA

Zure Vision
SocialVision

MUESTRA DE CINE Y COOPERACION

MUGARIK GABE G.G.K.E.

martxoak 2010

Zinemak

Gasteiz Guridi
Donostia Oscar la Bretxa
Bilbao Capitol

denbora-pasak

www.mugarikgabe.org

pasatiempo

nº 8

Solidaridad elkartearekin eta Setem Hego Haizearekin batera. Ekimen horren helburua Kontsumo Arduratsua sustatzea da, Elikadura Subiranotasuna eta Bidezko Merkataritza oinarri hartuta. Zutabe horiek egungo Globalizazio Neoliberalaren testuinguruan kokatzen dugu, baita gure kontsumoak gure inguruan eta herrialde pobretuetan eragiten dituen ondorioetan ere. Gasteizko beste erakunde batzuekin batera dihardugu lanean (kontsumitzaileen elkarteak, GGKEak, sindikatuak, tokiko ekoizleen elkarteak, hegoko ekoizleen erakundeak, hezkuntza-zentroak...), eraldaketarako jarduerak elkarrekin bultzatze aldera.

Aurtengo maiatzean "Krisia ala aukera? Bestelako kontsumoa posible da" hitzaldia antolatu genuen. Hitzaldi horretan Kontsumoari buruzko Ikerketa eta Informazio Zentroak (CRIC) parte hartu zuen. Saio hartan, mahai gainean jarri zen zeinen garrantzitsua den gure kontsumo-maila murriztea eta zenbatekoak diren arduraz kontsumitzeko gure aukerak. Halaber, CRIC zentroaren bisitaren harira, GGKEentzako hausnarketa-eremu bat ireki genuen, kontsumoarekiko koherentzia aztertzeko.

Azpiarratu nahiko genuke hainbat plataformatan egin dugun etengabeko lana, aurreko urteetan bezalaxe. Apustu horren helburua eragin politikorako egiturak indartzen jarraitzea da, benetako aldaketan bidez gizarte bidezkoagoa lortzeko.

2009. urtean egin dugun lan horrekin guztiarekin, berretsi

egiten dugu zenbateko garrantzia ematen diogun Mugarik Gabeko kideok HEZKUNTZARI, gizartearen eraldaketa kritikoak ahalbidetzen dituen prozesu gisa. Partekatzen, eztabaidatzeko, hausnartzeko eta alternatibak proposatzeko guneak sortzeko ilusioak bultzatu egiten gaitu etengabe, arreta galdu gabe, datozen urteotan errealitateak partekatzen eta eraldaketak sortzen jarraitzeko gogo biziz.

2009. URTEAN ONARTUTAKO SENTSIBILIZAZIO- ETA HEZKUNTZA-PROIEKTUAK		
Erakundea	Proiektuaren izenburua	Emandakoa
ARABA		
Gasteizko udala	Errealitateak elkarbanatzen, Eraldaketa Sortzen	2.500,00 €
Arabako Foru Aldundia	Gizarte-zinemaren VII. Erakustaldia. "Herri Indigenak..."	20.000,00 €
GIPUZKOA		
Donostiako Udala	"Zinemari eta Elkarlanari buruzko 13. erakustaldia"	18.000,00 €
Irungo Udala	Gizarte Zinemaren Erakustaldia: Zure Vision (hitzarmena)	10.515,18 €
Gipuzkoako Foru Aldundia	Gizarte Zinemaren Erakustaldia: Zure Vision (hitzarmena)	60.000,00 €
BIZKAIA		
Bizkaiko Foru Aldundia	VI. Erakustaldia: Generoa, Zinema eta Elkarlana	53.390,54 €
BBK	Helduentzako material didaktikoa	3.000,00 €
BBK	Komunikazioari, generoari eta garapenari buruzko erakustaldia	17.100,00 €
Bilboko Udala	Zinemari eta Elkarlanari buruzko XIV. Erakustaldia	30.000,00 €
Eusko Jauriaritza	Zinemari eta Elkarlanari buruzko XVI. Erakustaldia: Errealitateak elkarbanatzen, Eraldaketa sortzen	200.386,68 €
guztira		414.892,40 €

Zergatik jarduten dugu politika-eragintzan?

Politika-eragintza boterea dutenengan (erakunde publikoak, enpresak, bankuak, komunikabideak, alderdiak...) eragina izatea da, komunitate bateko pertsonengan eragina duten gaien inguruan erabakiak hartzea eta politika publikoak bultzatzea, batez ere han eta hemen historikoki politika-, gizarte- eta ekonomia-arloko erabakietatik kanpo utzi dituzten pertsonen alde egiteko.

Politika-eragintza GURE LANAREN FUNTSEZKO ARLOA DA, haren bidez herritarrek beren eskubideak gauzatzeko aukera baitute, gobernuaren eta administrazioaren erabakien aurrean.

Bizkaiko Herrialdea

2009. urtean, Bizkaiko Herrialdean, nabarmendu egin behar dugu bulegoen lokalaren lekualdaketa: maiatzaren 1etik aurrera bulego berriari gauda, eta izugarri hobetu dira Bilboko langileen lan-baldintzak. Hori dela eta, inaugurazio-ekitaldi bat antolatu genuen bazkide guztientzat, baita hainbat erakunde, elkarte eta GGKErentzat ere. Gustura ospatu genuen elkarrekin. Beste gizarte-mugimendu batzuekin koordinaturik lan egitea ezinbestekoa iruditzen zaigu herritarrengana hobeto iristeko; izan ere, hainbat eta hainbat gai komun lantzen ditugu, eta errazagoa eta eraginkorragoa da ekimenak eta salaketak elkarrekin egitea.

Bizkaiko herrialdetik GGKEren koordinadoran parte hartzen jarraitu dugu, genero eta eragin politikoa taldeetan, hain zuzen ere; bereziki, sektoreko lan hitzarmena lortzeko beharrez. Kooperazio eta Zinema Erakusketaren bidez, Leioa, Muskiz, Sestao, Trápaga eta Durango herrietan lanean jarraitu dugu. Honez gain, aipatzeko dugu azaroaren 25 eta martxoaren 8rako Koordinadora Feministan parte hartu egin dugula, SOS Arrazakeria eta Simon de Beauvoirekiko kolaborazioa eta Kubako iraultzaren 50. urteurrena ospatzeko Komite Internazionalistekin eginiko elkar-lana.

Manifestuak sinatu ditugu, manifestaldietan parte hartu dugu eta bat egin dugu hainbat kanpainarekin. Hona hemen adibide batzuk:

- Kolonbiako Epaiketaz Kanpoko Exekuzioei Buruzko Behaketarako Nazioarteko Misioren Azken Txostena.
- Ekintza globaleko astea

- Greba Orokorra Krisia eta lan-eskubideen murrizketa dela eta
- Sindikatuen dekalogoia krisiaren aurka
- Harresiak Apurtuz manifestua, atzerritarren lege berriaren erreforma berrien aurkakoa
- Atzerritarren Legearen aurkako manifestazioa, abenduaren 12an
- Abortu-eskubidearen aldeko manifestua
- GGKEen Koordinatzaileak Mewando Sarean parte hartzearen aldeko adierazpena
- Boikotak Veoliari

Ezinbestekoa zaigu ezagutzak etengabe eguneratzea. Alde horretatik, hauexek izan dira aurten egindako barme-prestakuntzak: Elikadura Subiranotasuna, Maskulinitatea, Abortua, Mexikoko Topaketa Feminista eta Herritarrentzako Oinarrizko Errenta .

Eutsiz, aurre eginez, eraginez ...

Arabako Herrialdea

Urte honetan zehar, mahai gainean jarritako hainbat helburu lortu ditugu. Haien guztien artean, hiru nabarmendu nahi ditugu: militantziaren partehartzea herrialdean, Mugarik Gaberen partehartzea plataformetan eta beste erakunde nahiz gizarte-mugimenduekin batera egindako lana.

2009. urtean eutsi egin genion plataforma feministaren aldeko apustuari: militantziak ezinbesteko eginkizuna du plataforma horretan. Martxoaren 8ko eta azaroaren 25eko manifestazioak aurkezteaz gain, plataforma horretan protokolo bat jarri zen abian Euskal Herrian emakumeak erailtzen dituzten kasuetarako. Bilkurak 48 orduren ostean egiten dira, Ama Zuriaren Plazan. Horri esker, hobetu egin da beste erakundeekiko komunikazioa, baita elkarren arteko koordinazioa ere.

Urtean zehar, jarraitu egin dugu Euskadiko GGKEen koordinadoran parte-hartzen: hala, herrialde bakoitzeko asanbladetan parte hartu dugu, baita Eragin Politikoaren lantaldean ere. Jardueren garapena eta talde-lana oso onak izan dira. Herrialdearen lana aintzat hartu dute, eremu eta ekimen guztietan agertutako jarreragatik.

Aintzatespen horren ondorioz, Gasteizko Udaleko Jabekuntza Eskola abian jartzeko prozesuan parte hartzeko gonbita jaso genuen, besteak beste.

Komunikazioak garrantzi handia izaten jarraitu du, eraldaketarako tresna gisa. Militantziak zinema-erakustaldiari buruzko bideo bat egin zuen, eta emaitzak oso onak izan ziren gainera, batez ere prozesuan gauza asko ikasi zituztelako. Halaber, etengabeko lana egin dugu komunikabideetan, irratiko hilean behingo bi saiotan: Zebra Bidean (Hala Bedi Irratia) eta Piztu Zure Hegoa (Ola 19).

Munduko Arrozak ekimenean ere parte hartu dugu, baita irailaren 17an egindako "Kapitalismorik Gabe Bizi Gaitezke" delakoan ere. Azken horren ondorioz, hausnarketarako eta eztabaidarako talde bat sortu zen. Bilerak egin ziren hamabostean behin, sistema kapitalistaren alternatibak aztertzeko eta haietan sakontzeko.

Urtean zehar, 11 lagun aritu gara Arabako herrialdean garatutako jardueretan lanean. Aurten ere Gizarte Langintzako bi ikasle izan ditugu gurekin, praktiketan. Oso esperientzia positiboa izan da guztiontzat. Ebaluazioa, ikasleek azpimarratu zuten hainbat gairekin lotutako ikuspegi ugari ezagutu dituztela eremu formalean (bilerak, eguneroko lana bulegoan) eta eremu informalean. Herrialdearentzat ere oso positiboa izan zen, haiek hobeto ezagutzen baitute egungo unibertsitate-eremua eta pertsona berrien gogoia eta indarra ekarri zutelako.

Herrialdearen bilereetan, salaketa- eta hezkuntza-jarduerekin (manifestazioak, adierazpenak, zinema-erakustaldiak...) lotutako planifikazio- eta koordinazio-lanak egin dira. Bestalde, eztabaidan handia egin dugu tokiko zenbait bazkiderekin (Las Dignas, CRIC, Zentzuz prozesuko pertsonak...).

Nork bere banakako gaitasunak oinarri hartuta, guztien artean, indartu egin dugu erakundearen talde-lana, eta herrialdeko eremuak hausnarketarako eta eraginerako gune izatea lortu dugu. Halaber, eremu informalean bidez, sendotu egin ditugu geure arteko harremanak, elkar hobeto ezagutzuz eta, jardueraz eta bilerekin haratago ere, gauza gehiago partekatuz.

Gipuzkoako Herrialdea

Aurten, ahalegin handia egin da Gipuzkoako herrietan gure presentzia areagotzeko. Hala, Zinemari eta Elkarlanari buruzko 2009. urteko Erakustaldia (Kubako Zinema Pobrea) 8 udalerritan egon zen ikusgai: hau da, iaz baino bi udalerrri gehiago. Oso positibotzat jotzen dugu zenbait herrik gure ekimenekin bat egin izana: horixe izan da, hain zuzen ere, Zarauzko kasua. Udalerrri horretan laguntza handia lortu dugu ekimena hedatzeko orduan eta, ondorioz, emaitzak bikainak izan dira.

Bestalde, Donostian eta Irunen, Zinema Indigena izan zen 2009. urteko Erakustaldiko protagonista. XII. edizioa izan zen hiriburuan, eta hamahirugarrena, berriz Irungo kasuan. Horrez gain, herri indigenek egindako zinemen eta dokumentalen emanaldietan 4 emakume indigenak parte hartu zuten, eta haien lanari, bizipenei eta borrokari buruz mintzatu ziren. Hori guztia udalen eta Aldundiaren laguntzari esker gauzatu zen.

Bestalde, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen parte hartu dugu, bai Gipuzkoako Asanbladan, bai Gipuzkoako Eragin Politikorako lan-taldearen parte. Azken horretan, "Gipuzkoako Elkarlan Publikoaren Analiaren" bigarren atala garatu genuen, 2008ko datuak oinarri hartuta. Bigarren atal horretan lehenengoan egindako lana zabaltzen eta hobetzen saiatu ginen. Horrez gain, Gipuzkoako ordezkariak Generoari buruzko Autodiagnostiko-prozesuan parte hartu zuen, Koordinakundearen Genero Politika finkatzeko prozesuaren baitan.

Urtero gisa, eutsi egin diogu Pobrezia 0 Plataformarekiko konpromisoari, bai Komunikazio Taldearen aldetik, baita Gipuzkoako hileroko Asanbladaren aldetik. Lehenbizikoan, irratian hilean behingo presentzia izatearen aldeko apustua egin dugu, idatzizko prentsan agertu ordez. Hala, Herri Irratiarekin sinatutako hitzarmenari esker, askotariko gaiak joratzeko aukera izan genuen hileroko: hala nola arrazakeria, ingurumena, immigrazioa, herri indigenak, emakumeen aurkako indarkeria eta abar. Oro har, hainbat ekitaldi antolatut genituen Pobreziaren

Aurkako Nazioarteko Egunaren (urriak 17) inguruan, batez ere egungo sistema ekonomiko neoliberalaren eta hark eragindako krisiaren aurkako salaketan oinarrituak. Aurten, gainera, hainbat berritasun ere izan dira: adibidez, kartel-lehiaketa, bertso-saioak, Zineforumak, bizikleta-ibilaldia eta hitzaldiak. Horrez gain, beste zenbait kanpainatan ere parte hartu dugu: Arrazakeriaren aurkako ibilaldia martxoaren 28an, azaroaren 25eko manifestazioa, Munduko Arrozak ekimena...

Berritasun gisa, aipatzekoa da urte bukaeran Emakumeen Mundu Ibilaldiko Euskal Herriko tartearen antolatzen hasi ginela, beste elkarte feminista, sindikatu eta abarrek batera. Indarkeria sexista, ezegonkortasuna, elikadura-subiranotasuna eta sexu-nahiz ugalketa-eskubideak dira ibilaldi horren ardatz nagusiak: ibilaldi hori bost urtetik behin egiten da, eta 2010eko martxoaren 11n iritsi zen Donostiara. Mugarik Gabe Donostiako Koordinakunde Feministako kide bihurtu da eta, hemendik aurrera, espero dugu beste egun garrantzitsu batzuk (martxoak 8, azaroak 25) antolatzen laguntzea.

Antolakuntza-mailan, aldaketa-urte izan da bulegoan, pertsona berriak eta ideia berriak... Bestalde, zenbait adiskidek ere beste bide bat hartu dute, eta haiei guztiei eskerrik beroenak eman nahi dizkiegu, baita besarkada handi bat ere. Boluntarioek ere lan handia egiten jarraitzen dute plataformetan parte hartuz eta noizean behingo ekintzetan lagunduz; halaber, praktiketako ikasleek ere lagundu egiten digute Zinema Erakustaldiak antolatzen eta prestatzen.

2010. urtea ere aldaketaz eta erronka berriz beteta dator, batez ere datozen 5 urteetarako definitu berri ditugun ildo estrategiko, helburu eta jardura berriak direla eta. Beraz, erreparatu arretaz prestatzen ari garen ekimen guztiei, eta eskerrik beroenak modu batera ala bestera Gipuzkoan Mugarik Gabeko kide zareten pertsona guztiei. Halaber, ongietorri hemendik aurrera gurekin lan egin nahi duzen guztiei ere bai.

Sareak, Itunak, Lan-taldeak eta Erakundeak

Mugarik gabe erakundeetan uste dugu beste plataformekin eta erakundeekin batera lan egiteak eta horiekin esperientziak trukatzekoak gizate-sarea indartzen duela eta, horrez gain, gure planteamendu estrategikoak ere sendotu egiten dituela

Tokiko mailan

- GGKEen Koordinakundea Bizkaian, Araban eta Gipuzkoan:
 - Presidentzia, Biltzarra, Jarraipenerako Batzordea, Lan Baldintzak, Elkarlanerako Euskal Kontseilua, Eraginerako Taldea, Genero-gaietarako taldea.
 - Lurralde Asanblada eta Eragin Politikorako Taldea
- Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Kontseiluak
- Emakumeen Munduko Ibilaldiaren prestaketa Araban, Gipuzkoan eta Bilbon
- GGKE sektoreko Hitzarmena eratzekeo prozesuan parte-hartzea

GIPUZKOA

- Pobrezia Zero Plataforma Gipuzkoa
- Arrasateko Unibertsitatea
- Donostiako, Tolosako, Mutrikuko, Zarauzko, Azpeitiko, Zumaiako, Zumarragako, Eskoriatzako udalak

BIZKAIA

- Kubarekiko eta Guatemalarekiko Elkarlanerako Euskal Mahaia
- Bilboko Klima Aldaketari buruzko Plataforma
- Kolonbiarekiko elkartasun-plataforma Bilbon
- Koordinadora FEMINISTA martxoaren 8rako eta azaroaren 25erako Bilbon
- Getxoko Lan Taldea
- Bizkaiko Emakume Asanblada
- Simon de Beauvoir Zinema Zikloa
- SOS Arrazakeria Bilbon
- Komite Internazionalistak Bilbon: kubatar iraultza 50. urteurrena
- Solokoetxe Feste Taldea Bilbon
- Plateruena Durangoko Kafé Antzokia
- Hitza Kalean. Trapagaran
- Leioako Kultur Saila. Leioako Udala
- Alez-Ale Muskiz
- Mendieta kultur Elkatea. Sestao
- Somorrostroko Prestakuntza Eskola. Bilbo
- Bilboko, Sestaoko, Muskizko, Trapagarango, Durangoko eta Leioako udalak

ARABA

- Palestinaren aldeko Plataforma Araban
- Kapitalismorik gabe bizi gaitzake Araban
- Gasteizko Plataforma Feminista (martxoak 8 eta azaroak 25)
- Elburgoko Emakumeen Elkarte
- Amurrioko Zaroabe Institutua (Aste antimilitarista)

- Laudioko Solastiar Erakundea
- Nahuel Huapi Andramari eta Amurrioko Peruar Latinoamerikarren Elkarte
- Araiako Amamio Erakundea
- Arte eta Lanbide Eskola. Gasteiz
- Mendizabala institutua. Gasteiz
- EHUko Gizarte Lanerako Eskola
- EHUko irakaste Eskola
- EHUko gizarte-gaien eta komunikazioaren fakultatea
- Gasteizko, Guardiako, Amurrioko, Aguraingo, Lantarongo, Araiako, Oiongo, Bastidako udalak eta Laudioko eta Gasteizko Udaletako Berdintasun Zerbitzuak
- Zentzuz Kontsumitu Sarea Araban:
 - Bioalai
 - Elizbarrutiko Ostalaritza Eskola
 - Kontsumo Taldeak
 - Zadorra Fundazioa
 - Slowfood
 - CEA
 - UAGA
 - Bionekazaritza
 - GGKEak

Estatu mailan

- Pueblos aldizkaria idazteko Kontseiluan parte hartu dugu.
- Eskubide Indigenen Defentsarako Sarea (Mugarik Gabe, AlterNativa (Katalunia), Almácija (Madril) eta Acsud (Pais Valenciá)).
- Cic Batá eta Cives Mundi.

Nazioartean

- Nazio Batuen Informazio Sailari atxikita gaude
- Herri Indigenen Zinema eta Komunikazio Koordinakundearen (CLACPI) Nazioarteko Berriemaile Estatuan
- GuatemalaN, Andresek koordinazio-lan hauetan parte hartu du:
- Europar Batasuna eta Erdialdeko Amerika Elkartzeko Akordioa eztabaidatzeko Lan Taldea.
- Nazioarteko GGKEen foroa, batez ere Genero Batzordea.
- Elkarrizketaren aldeko Erdialdeko Amerikako taldea, gizarte-mugimenduen eta elkarlanerako

Gardentasuna eta kontu-ematea

MAZARREDO AUDITORES, S.L.
Miembro nº S-1.643 del Registro Oficial de Auditoría de Cuentas

INFORME DE AUDITORIA DE CUENTAS ANUALES

A la Asamblea General de la Asociación MUGARIK GABE:

1. Hemos auditado las cuentas anuales de MUGARIK GABE, que comprenden el balance de situación al 31 de diciembre de 2008, la cuenta de pérdidas y ganancias, el estado de cambios en el patrimonio neto y la memoria correspondientes al ejercicio anual terminado en dicha fecha, cuya formulación es responsabilidad de la Junta Directiva de la Asociación. Nuestra responsabilidad es expresar una opinión sobre las citadas cuentas anuales en su conjunto, basada en el trabajo realizado de acuerdo con las normas de auditoría generalmente aceptadas, que requieren el examen, mediante la realización de pruebas selectivas, de la evidencia justificativa de las cuentas anuales y la evaluación de su presentación, de los principios contables aplicados y de las estimaciones realizadas.
2. La Junta Directiva presenta las cuentas anuales de acuerdo con lo previsto en la legislación mercantil, no incluyendo en este ejercicio las cifras comparativas correspondientes al ejercicio anterior al no ser exigido por la citada legislación. Nuestra opinión se refiere exclusivamente a las cuentas anuales del ejercicio 2008. Con fecha 15 de septiembre de 2008 emitimos nuestro informe de auditoría acerca de las cuentas anuales del ejercicio 2007, formuladas de conformidad con los principios y normas contables generalmente aceptadas en la normativa española vigentes en dicho ejercicio en el que expresamos una opinión favorable.
3. Las cuentas anuales del ejercicio 2008 adjuntas son las primeras que MUGARIK GABE prepara aplicando el Plan General de Contabilidad aprobado por el Real Decreto 1514/2007. En este sentido, de acuerdo con lo establecido en el apartado 1 de la Disposición Transitoria Cuarta del citado Real Decreto, se han considerado dichas cuentas como cuentas anuales iniciales, por lo que no se incluyen cifras comparativas del ejercicio anterior. En la Nota 18 de la memoria adjunta, "aspectos derivados de la transición a las nuevas normas contables", se incorporan el balance y la cuenta de

pérdidas y ganancias incluidos en las cuentas anuales aprobadas del ejercicio 2007, que fueron formuladas aplicando el Plan General de Contabilidad vigente en dicho ejercicio, junto con una explicación de las principales diferencias entre los criterios contables y los actuales, así como la cuantificación del impacto que produce esta variación de criterios contables en el patrimonio neto al 1 de enero de 2008, fecha de transición.

4. En nuestra opinión las cuentas anuales del ejercicio 2008 adjuntas expresan, en todos los aspectos significativos, la imagen fiel del patrimonio y de la situación financiera de MUGARIK GABE al 31 de diciembre de 2008, de los resultados de sus operaciones, y de los cambios en el patrimonio neto ejercicio anual terminado en dicha fecha y contienen la información necesaria y suficiente para su interpretación y comprensión adecuada, de conformidad con principios y normas contables generalmente aceptados en la normativa española que resultan de aplicación.

MAZARREDO AUDITORES, S. L.
FDO. RICARDO ORTUZAR GARCIA

En Bilbao a dos de octubre de dos mil nueve.

GALDU-IRABAZIEN KONTUA**2008****A.) JARRAIKAKO ERAGIKETAK**

1. Erakundearen berezko jarduerari dagozkion diru-sarrerak	3.367.957,23
a. Erabiltzaileen eta bazkideen kuotak	26.701,69
b. Sustapenekin, babesleekin eta laguntzaileekin lotutako diru-sarrerak	26.298,97
c. Ekitaldiko emaitzekin lotutako dirulaguntzak, dohaintzak eta legatuak	3.317.373,09
d. Dirulaguntzen, dohaintzen eta legatuen itzulerak	(2.416,52)
3. Salmentak eta merkataritza-jarduerarekin lotutako beste ohiko diru-sarrerak	22.532,21
a. Salmentak	381,01
b. Emandako zerbitzuak	22.151,20
6. Hornikuntzak	0,00
b. Lehengaien eta beste materia kontsumigarri kontsumoa	
7. Ustiapeneko beste diru-sarrerak	4.845,51
a. Diru-sarrera osagarriak eta ohiko kudeaketarekin lotutako beste batzuk	4.845,51
8. Langileekin lotutako gastuak	(453.994,20)
a. Soldatak eta parekoak	(360.584,50)
b. Gizarte-zamak	(93.409,70)
9. Ustiapeneko beste gastu batzuk	(2.895.147,89)
a. Kanpo-zerbitzuak	(305.424,21)
b. Zergak	(68,64)
c. Merkataritza-eragiketen ondoriozko galerak, hondatzeak eta hornikuntzen aldaketak	(3.000,00)
d. Ohiko kudeaketarekin lotutako beste gastu batzuk	(2.586.655,04)
10. Ibilgetuaren amortizazioa	(4.942,73)

A.1) USTIAPEN-EMAITZA (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)**41.250,13**

13. Ibilgetuaren besterentzeengatikoa hondatzea eta emaitza	44,57
b. Besterentzeengatikoa emaitzak eta bestelakoak	44,57
14. Beste emaitza batzuk	(17.195,97)
15. Diru-sarrera finantzarioak	10.461,62
d. Balio negoziagarriak eta beste tresna finantzarioak (hirugarrenak)	10.461,62
16. Gastu finantzarioak	(4,25)
b. Hirugarrenetikiko zorrak	(4,25)

A.2) EMAITZA FINANTZARIOA (13+14+15+16+17)**(6.694,03)****A.3) ZERGEN AURREKO EMAITZA (A.1+A.2)****34.556,10**

19. Tresna finantzarioen besterentzeengatikoa hondatzea eta emaitza	378,67
b. Besterentzeengatikoa emaitzak eta bestelakoak	378,67

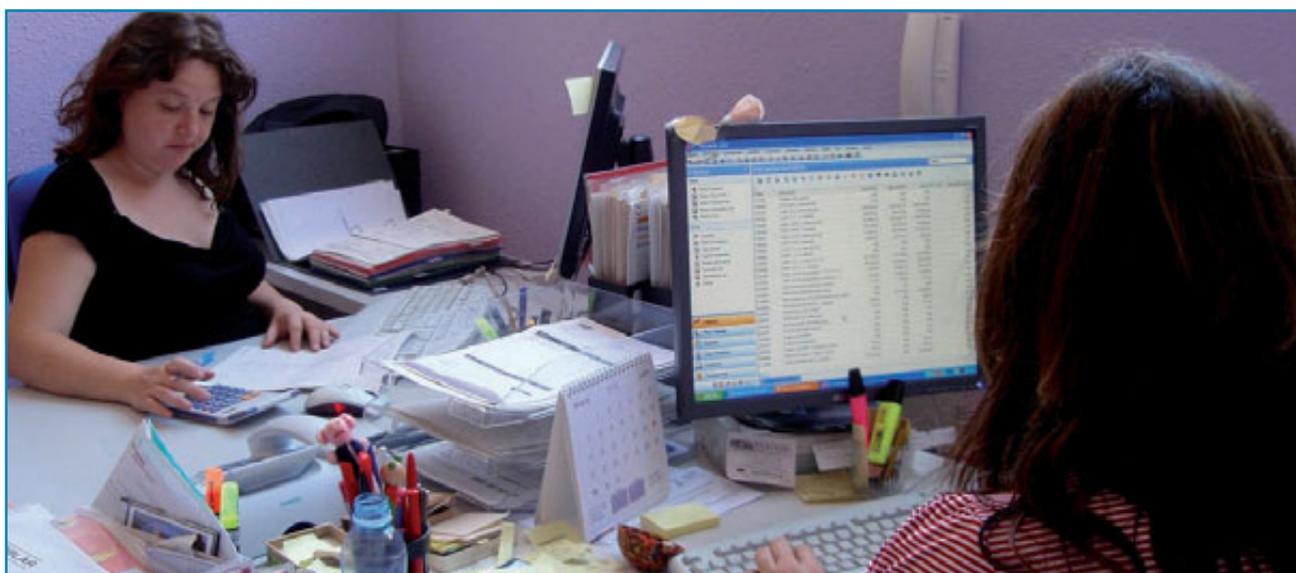
A.4) JARRAIKAKO ERAGIKITEKIN LOTUTAKO EKITALDIAREN EMAITZA (A.3+18)**34.934,77****B) ERAGIKETA ETENAK****A.5) EKITALDIAREN SOBERAKINA (A.4+19)****34.934,77**

BALANTZEA

2008

AKTIBOA	2008	PASIBOA	2008
A) AKTIBO EZ ARRUNTA	11.945,61	A) ONDARE GARBIA	3.689.965,01
I. Ibilgetu ez materiala	1.645,81	I. Berezko Funtzak	336.954,78
3. Patenteak, lizentziak, markak eta antzekoak	957,28	1. Fundazio-zuzkidura	25.280,53
5. Aplikazio informatikoak	688,53	3. Erreserbak	276.739,48
		7. Ekitaldiaren emaitza	34.934,77
III. Ibilgetu materiala	9.799,80	III. Diru-leguntzak, dohaintzak eta jasotako legatuak	3.353.010,23
2. Instalazio teknikoak eta beste ibilgetu materialak	9.799,80		
VI. Epe luzerako inbertsio finantzarioak	500,00	B) PASIBO ARRUNTA	53.409,09
5. Beste aktibo finantzarioak	500,00	III. Epe laburreko zorrak	651,55
		2. Kreditu-erakundeekiko zorrak	8,50
B) AKTIBO ARRUNTA	3.731.428,49	5. Beste pasibo finantzarioak	643,05
IV. Zordun komertzialak eta kobratzeko beste kontuak	2.300.031,18	V. Onuradunak – Hartzekodunak	9.407,40
3. Askotariko zordunak	29.435,57	VI. Merkataritza-hartzekodunak eta ordaintzeko beste kontu batzuk	43.350,14
4. Langileak	318,20	1. Hornitzaileak	284,18
6. Administrazio Publikoekiko beste kreditu batzuk	2.270.277,41	3. Askotariko hartzekodunak	22.189,80
VI. Epe laburreko inbertsio finantzarioak	180.674,45	4. Langileak (ordaindu gabeko ordainketak)	1.891,93
3. Zorrei dagozkien baloak	180.674,45	6. Administrazio Publikoekiko beste zor batzuk	18.984,23
5. Beste aktibo finantzarioak			
VII. Epe laburreko periodifikatzeak	255,20	ONDARE GARBIA ETA PASIBOA, GUZTIRA	3.743.374,10
VIII. Eskudirua eta tankerako beste aktibo likido batzuk	1.250.467,66		
1. Altxortegia	1.250.467,66		
AKTIBOA, GUZTIRA	3.743.374,10		

Topaketa Feministak

Feminismoak: Mexikotik Granadaraino eta askoz ere gehiago...

Latinoamerikako eta Karibeko XI. Topaketa Feminista

2009ko martxoaren 16tik 20ra bitartean Latinoamerikako eta Karibeko XI. Topaketa Feminista egin zen Mexikoko Distrito Federalean. Topaketa horiek **eskualde-mailako artikulazio politikorako** eremua dira, eta Latinoamerikako eta Karibeko feministek sortu zuten 80ko hamarkadaren hasieran. Topaketa horien bidez, talde-artikulaziorako sareak sortzen dira, eta identitate- eta elkartzun-loturak finkatzen dituzte eskualde-mailan.

Lehen topaketa Kolonbian izan zen 1981. urtean, eta 2 edo 3 urtetik behin egiten dira: topaketa horiek eztabaidarako eta elkarriketarako eremu paregabeak dira, baita eskualdeko korronte feministen arteko **koalizioak** sortzeko ere. **Hausnarketa feminista kritikorako** eremuak dira, baita ideiak, ikuspegiak, proiektuak eta utopiak trukatzeko eremuak ere.

- I. KOLONBIA, 1981
- II. PERU, 1983
- III. BRASIL, 1985
- IV. MEXIKO, 1987
- V. ARGENTINA, 1990
- VI. EL SALVADOR, 1993
- VII. TXILE, 1996
- VIII. ERREPUBLIKA DOMINIKARRA, 1999
- IX. COSTA RICA,
- X. BRASIL, 2005
- XI. MEXIKO, 2009

Eremu horretan mugimendu feministaren funtsezko eztabaidak sortu dira: hala nola mugimendu horren lotura gizarteko beste mugimendu batzuekin, globalizazioaren eragina, emakumeen gizarte-bazterketaren aurreko alternatibak eta gizarte-justizia. Halaber, beste gai batzuk ere jorratu dira: esaterako, erakunde feministen instituzionalizazioa eta mugimenduaren harremana Estatuarekin, NBErekin eta nazioarteko erakundeekin. Horrekin

guztiarekin batera, ez dugu ahaztu behar mugimendu feministaren inklusioaren eta hedapenaren inguruan sortutako eztabaida, emakume beltzen, gazteen eta lesbianen mugimenduek bultzatuta.

Azaroak 25: emakumeekiko indarkeriaren aurkako eguna, 1. topaketan adostua (Kolonbia, 1981).

Irailak 28, Latinoamerikan eta Kariben Abortua Despenalizatzeko Eguna, 5. topaketan adostua (Argentina, 1990)

Latinoamerikako eta Karibeko IX. Topaketa Feministan 1.500 emakume bano gehiagok hartu zuten parte, eta haiek guztiak agerian geratu zituzten aniztasun etnikoa, sexu-aukera, nazionalitatea eta abar. Topaketan osoko bilkurak, eztabaidarako taldeak, foro birtualak eta kultura- nahiz arte-adierazpenak erabili ziren hausnarketarako eta salaketarako tresna gisa. Egun bertsuetan, egungo mugimendu feministaren aniztasuna agerian geratu zen Topaketa Feminista Autonomoan ("Elkartea sortzen Desberdintasunen Etxean") eta Topaketa Feminista Proletarioan ere bai.

Feminismoak: Mexikotik Granadaraino eta askoz ere gehiago...

XI. Topaketa honetan, guraize feminista batzuek moztutako kortse batek adierazi du mahai gainean jarritako gai nagusia: fundamentalismoak, hain zuzen ere. Izan ere, fundamentalismoek areagotu egiten dutela emakumeen ahulezia-egoera eta, horrez gain, iraurarazi egiten dute sistema patriarkala. Ideia fundamentalistek eragin zuzena dute hainbat erabakitan—norberaren gorputzarekiko erabakietan, sexualitatean, bizitzan—, eta zatiakatu egiten dute mugimenduen gizarte-egiturak.

Topaketan, aurrerapauso handiak eman ziren eztabaidan eta, fundamentalismoaz hitz egin ordez, fundamentalismoez hitz egiten hasi ziren. Erlijio-fundamentalismoez haratago, patriarkatua ere fundamentalismotzat hartu zen, eta agerian geratu zen kapitalismoak fundamentalismo ideologikoak eta kulturalak behar dituela iraun ahal izateko. Alabaina, zenbait partehartzailiek zalantzan jarri zuten eztabaida, esanez ez ote garen hitz berriak asmatzen ari arazo zaharrei aurre egiteko.

Kontuan hartu behar dugu mugimenduetako kideok ere kopiatu eta iraurarazi egiten ditugula sistemaren estrategiak, eta geu ere, eguneroko jardunean, fundamentalistaki izaten gaitzkeela. Horrekin batera, ez dugu ahaztu behar mugimenduen zatiketa egungo desberdintasunei eusteko estrategia garrantzitu dela. Horren guztiaren aurrean, funtsezkoa da aitzindarizta feministak

sortzea, baita estrategia politiko paritario berriak ere, egungo kultur apolitikoa aldatzeko gai direnak. Agenda feministen berezko asaldura eta autonomia berreskuratu behar dugu.

Mugimenduaren etorkizunerako funtsezko zenbait gai:

SEXU- ETA UGALKETA-ESKUBIDEAK

SEXU-JOERA ETA GENERO-IDENTITATEA

EMAKUMEEKIKO INDARKERIAREN AURKAKO

KOMUNIKABIDEAK

DEMOKRAZIAREN ESANAHIA BERRIZ ASMATZEA

ANIZTASUNA AGERIAN UZTEA

DESBERDINTASUNAK AGERIAN UZTEA

ESTATUAREN LAIKOTASUNA

Topaketek eztabaida historikoak eta berriak jorratzeko, itunak sortzeko eta mugimendua agerian uzteko eremu izaten jarraituko dute. Halaber, funtsezko eremuak dira estrategia komunak finkatzeko eta, mundu berri bat eraikitzeko bidean, elkarren bidelagun izateko.

Feminismoak: Mexikotik Granadaraino eta askoz ere gehiago...

Komunikatzaileen I. topaketa Txilen

"Ikuspegi osagarri baten bila"

2009ko urriaren 26tik 31ra. Gulumapu.

Santiago de Chilen komunikatzaile indigenen lehen topaketa egin zen, Herri Indigenen Zinema eta Komunikazio Kontseiluak (Clacpi) antolatuta. Topaketa hartan, Latinoamerikako hainbat kulturatako 30 emakume bildu ziren.

Bilera haren helburu nagusia hauxe izan zen: emakume komunikatzaile indigenek beren herrietako komunikazio- eta sorkuntza-prozesuetan dituzten aukerei buruzko hausnarketa-esparru bat sortzea, emakumeek gizartearen dituzten mugak kontuan harturik eta erakunde eta elkarte indigenetan ere aurkitzen dituzten oztopoak ahaztu gabe, mendebaldeko eskaera feministekin eta filosofiekien lotzen baitituzte. Topaketan zehar, partehartzaile bakoitzak bere lekukotasuna eman zuen ikus-entzunezko errealizadore indigena gisa egindako lanaren inguruan: bakoitzak lan horretan izan dituen mugak, erronkak, arazoak eta proposamenak jarri zituen mahai gainean.

- Herri hauetako emakume indigenek parte hartu zuten:
- Maya herria (Guatemala)
- Nasa herria (Kolonbia)
- Wuayúu herria (Venezuela)
- Amazoniako herriak (Ekuador)
- Quechua aymara herriak (Argentina)
- Aymara herria (Txile)
- Mapuche herria (Argentina eta Chile)

Mugarik Gabek Euskal Herriaren ordezkariak eraman zuten bertara. Parte hartzaile guztien artean nor bere herrialdean dauden komunikazio-taldeei buruzko ikuspegia eman zuten.

Alde horretatik, hainbat herrialdek nabarmentzeko moduko lekukotasuna eman zuten: besteak beste Venezuelako ordezkariak. Azaldu zuten, gobernuaren laguntzari esker irratik bidezko hedapen-sare zabala daukate. Bestalde, Bolivian bertako talde indigena ugari elkartzea lortu zuten helburu berberak lortzeko. Argentinan, berriz, ikus-entzunezko Lege bat aldarrikatzea lortu dute, bertako herriak politika publiko gisa hartzeko ardura Estatuarengan jartzeko duena.

Horrez gain, matxismoaren arazoa ere jarri zen mahai gainean, herri indigenetan nagusi den aldetik; izan ere, arazo horrek izugarri oztopatzen du komunitateen egungo ikuspegia osa

dezakeen emakumezko ikuspegiaren garapena. Komunikabide ofizialek borroka indigenaren inguruan etengabeko desitxuratzelana egiten dutela salatu zuten.

Proposamena

Ikus-entzunezko Komunikaziorako Plan bat diseinatzeko eta planifikatzeko metodologia sortzeko tresnak garatzea, lanerako plan bat eta ekoizpen-plan bat egiten ikastea eta harekin lotutako faseak eta etapak ezagutzea eta garatzen ikastea.

Partehartzaileen lanari esker, Komunikatzaile Indigenen Sare bat sortzea lortu zen, "komunikatzaile indigenen sare solidarioa eta anitza sendotzeko, Abya Yala herrien eremu politikoa sustatuz eta emakume indigenen lana agerian jarritz".

Horren guztiaren bidez, emakumearen gaia erakundeen eta, zehazki, Clacpi Koordinakundearen agendetan jarri nahi da. Izan ere, 1985. urteik aurrera erakunde horrek sustatu egiten ditu eremu-mota horiek, eta genero-ikuspegian oinarritutako komunikazio-plan bateratu bat garatzea du helburu.

Epe laburrean eta ertainean hainbat lan egingo dira, eta haiek guztiak Herri Indigenen Zinemari eta Bideoari buruzko Nazioarteko X. Jaialdian erakutsiko dira Ekuadorren, 2010. urtean.

Feminismoak: Mexikotik Granadaraino eta askoz ere gehiago...

Estatu Jardunaldi Feministak

Granada, hogeita hamar urteren ostean: hemen eta orain

Abenduaren 5ean, 6an eta 7an Estatu Jardunaldi Feministan izan ziren Granadan, "Granada, hogeita hamar urteren ostean: hemen eta orain" izenburupean. Granadako "María Pineda" Emakume Asanbladak eta Espainiar Estatuko Erakunde Feministen Federazioak antolatutako ekimena izan da.

Jardunaldi horietan 3.000 emakumek baino gehiagok hartu zuten parte, eta hausnarketarako eta ideiak elkarbanatzeko aukera izan zuten. Abenduaren 6ko manifestaldian aho batez esaten genuen: "5 edo 6 baino ez garela diozue...". Izan ere, jardunaldi hauetan agerian geratu da zenbateko indarra duen mugimenduak, eta feministen zenbateko interesa duten eremu propioa izaten jarraitzeko, hainbat gaitan sakontze eta baterako estrategiak definitze aldera.

Jardunaldiak abenduaren 5ean hasi ziren, larunbata, eta estatu guztiko talde feministen ordezkariak izan ziren bertan. Gogora ekarri genituen duela 30 urte Granadan egindako jarduerak (horra hor izenburuaren sorburua), baita handik hona sortutako talde-eremu guztiak ere, azkena Kordoban 2000. urtean egindakoa izanik. Berriz gertatutako topaketek, hitzek, irudiek eta, azkenik Ochy Curielen musikak energia izugarria eman ziguten jardunaldiei aurre egiteko.

Aniztasuna jardunaldietako printzipio nagusietakoa izan zen, eta 130 jarduera baino gehiago egin ziren, 4 eremuren inguruan egituratuak: neoliberalismoa, globalizazioa, ekintza feminista eta adierazpen eta testuinguru berriak. Eremu horietan, mugimendu feministan "historikoak" diren gaiak jarri ziren mahai gainean (partehartze politikoa, emakumeen aurkako indarkeria, abortua edo feminismoa), baita eztabaida berriak ere; hala nola identitatea, sexualitatea edo krisiak emakumeen

bizitzan dituen ondorioak. Gai horietan guztietan sakontzeko, hitzaldiez eta mahai-inguruez gain, artea zere baliatu ginen: zinemaz, argazkigintzaz, antzezlanaz, poesia zeta tailerrez, hain zuzen.

Partehartzaile guztien artean –emakume gazteak eta helduak, okupak, ijitoak, mari-mutilak, akademikoak, lodiak, sindikalistak, Salvadortarrak, lesbianak, ingelesak, femmeak, meheak, transexualak, generoartekoak, internazionalistak...– eremu bateratu bat sortu genuen, egungo testuingurua aztertzeko eta, proiektu politiko feminista anitzak oinarri hartuta, trukeak eta estrategiak proposatzeko.

Aminatu Haidarren egoera ikusita, ez genuen isilik geratu nahi izan, eta ehunka emakumek eta gizonek bilkura egin genuen abenduaren 6an, gose-greban zegoen aktibista sahararrari elkartasuna adierazteko. Igande gau hartan, milaka lagunek hartu zituzten Granadako erdiguneko kaleak –Jardines del Triunfotik Marina Pineda Plazaraino–; manifestazio hartan, agerian geratu ziren mugimendu feministaren presentzia eta eskariak, lesbiana feministen batucada lagun zutela.

Gauzak asko aldatu dira 30 urte hauetan, baina oraindik lan handia egin behar da, komunikabideek topaketa hauei muzin egin dietela ikusita. Izan ere, gure errealitatean matxismoak indar handia du oraindik: emakume erailak, homofobia, publizitate sexistak, emakumeen enpleguaren ezegonkortasuna... Hori guztia dela eta, emakumeen eskubideak benetan eta behin betiko aplikatu behar dira, eta boterea behar bezala banatu behar da gure gizartean; are gehiago, mundua ikusteko, ulertzeko eta bizitzeko modu berriak hausnartzen jarraitu behar dugu.

Feminismoak: Mexikotik Granadaraino eta askoz ere gehiago...